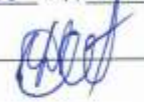

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА КОНСАЛТИНГУ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Науково-методичною радою Університету
Протокол № 2 від 29.09 2022р.

Голова НМР А.М. Колот

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ АГРОБІЗНЕСУ»

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

тип навчальної дисципліни

вибіркова

ПОГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного
відділу забезпечення якості освіти
та акредитації

 Т.О. Фролова

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою бухгалтерського обліку та
консалтингу

протокол № 2 від 19.09.2022 р.

В.о. завідувача кафедри

 Р.С. Коршикова

Київ - 2022

Розробник:

Бірюк Олена Григорівна., к.е.н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу, e-mail – biruk_kneu@ukr.net

Форма навчання —	очна (денна)
Семестр —	6
Кількість кредитів ECTS —	4
Форма підсумкового контролю —	залік
Мова(и) викладання	українська

Форма навчання —	заочна
Семестр —	8
Кількість кредитів ECTS —	4
Форма підсумкового контролю —	залік
Мова(и) викладання	українська

Форма навчання —	дистанційна
Семестр —	6
Кількість кредитів ECTS —	4
Форма підсумкового контролю —	залік
Мова(и) викладання	українська

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ.....	7
Змістовний модуль 1	7
Тема 1. Особливості побудови обліку в аграрних підприємствах.....	7
Тема 2. Облік довгострокових біологічних активів	8
Тема 3. Облік поточних біологічних активів.....	8
Тема 4. Облік продукції сільськогосподарського виробництва	9
Тема 5. Облік витрат на виробництво і виходу продукції аграрних підприємств	9
Тема 6. Облік витрат і доходів діяльності та фінансових результатів	10
Тема 7. Розрахунки за єдиним податком сільськогосподарських товаровиробників: облік та оподаткування	10
Тема 8. Розрахунки за податком на додану вартість в аграрних підприємствах: облік та оподаткування.....	10
Тема 9. Розрахунки за іншими податками і платежами на підприємствах агробізнесу: облік та оподаткування	11
3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА	12
3.1. Порядок поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання здобувача	12
3.2. Перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни	14
4. РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА	14
4.1. Основна література.....	14
4.2. Додаткова література	15
4.3. Дистанційні курси та інформаційні ресурси.....	15

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Облік та оподаткування агробізнесу» розроблена відповідно до Положення про робочу програму навчальної дисципліни в ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана», затвердженого Вченою радою Університету 27.05.2021 р. (протокол № 10) та введеного в дію наказом ректора від 27.05.2021 р. №306.

Анотація навчальної дисципліни. Важливість ґрунтовних знань з обліку і оподаткування для облікових працівників підприємств агробізнесу не викликає сумнівів, оскільки вміння правильно здійснювати організацію обліку, враховуючи організаційно-технологічні особливості діяльності підприємств агробізнесу, а також планувати та регулювати обсяги податків є одним з тих показників, який на сьогоднішній день відрізняє висококваліфікованого спеціаліста з обліку від пересічного бухгалтера. Облік та оподаткування агробізнесу є однією із провідних навчальних дисциплін, яка допомагає у визначенні сприяння поглибленого вивчення та засвоєння теоретичних основ обліку, оподаткування та звітності підприємств агробізнесу різних організаційно-правових форм господарювання і форм власності.

Міждисциплінарні зв'язки. Облік та оподаткування агробізнесу як навчальна дисципліна інтегрує велику кількість базових понять та прийомів загальнотеоретичних і спеціальних дисциплін таких, як: «Підприємництво», «Бухгалтерський облік (загальна теорія)», «Статистика», «Фінансовий облік активів», «Фінансовий облік пасивів», «Система оподаткування підприємства».

Мета вивчення навчальної дисципліни — сформувати у здобувачів вищої освіти теоретичні і практичні компетенції, що дозволять їм отримати цілісну систему знань щодо організаційно-технологічних особливостей діяльності аграрних підприємств та їх вплив на організацію і методику бухгалтерського обліку й оподаткування на підприємствах агробізнесу. Знання, отримані здобувачами після вивчення даної навчальної дисципліни є основою для практичної діяльності на підприємствах агробізнесу різних організаційно-правових форм господарювання і форм власності.

Завдання навчальної дисципліни сформувати вміння і навички у здобувачів щодо організації обліку та оподаткування на підприємствах агробізнесу різних організаційно-правових форм господарювання і форм власності згідно чинного законодавства та нормативно-правового регулювання в Україні.

Предмет вивчення навчальної дисципліни є комплекс послуг з роз'яснення та застосування норм чинного законодавства, визначення принципів, порядку та правил обліку і оподаткування підприємств агробізнесу згідно чинного законодавства і нормативно-правового регулювання в Україні.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною, наведено в табл. 1.

Таблиця 1

**Результати та методи навчання, засоби діагностики за навчальною дисципліною
«Облік та оподаткування агробізнесу»**

Результат навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Засоби діагностики
Код	Результат навчання		
1	2	3	4
1.	Знання:		
1.1	організаційно-технологічних особливостей діяльності аграрних підприємств та їх вплив на організацію і методику в них обліку і оподаткування	лекція, семінарське заняття, дискусія, дискурс	Презентація і захист результатів діяльності, тест, бліцопитування, перевірка виконання аналітично-розрахункових

1.2	теорії, методології й практики формування облікової інформації для сучасних і потенційних потреб управління підприємствами агробізнесу	лекція, семінарське заняття, вирішення конкретних задач та ситуацій	робіт, виконання індивідуальних та командних завдань, Case-study, контрольна (модульна) робота, дискурс, залік.
2. Уміння/навички:			
2.1	здійснювати законодавче і нормативно-правове регулювання обліку та оподаткування на підприємствах агробізнесу	семінарське заняття, PBL, розв'язок модельованого завдання, дискурс	Презентація, дискурс, перевірка виконання індивідуальної (командної) роботи, бліц опитування, перевірка виконання аналітично-розрахункових робіт, Case study, PBL, контрольна (модульна) робота, залік
2.2.	документувати, систематизувати, групувати та відображати в бухгалтерських регістрах облікову інформацію враховуючи організаційно-технологічні особливості діяльності підприємств агробізнесу згідно чинного законодавства України.		
2.3.	класифікувати облікову інформацію та будувати систему бухгалтерського обліку й оподаткування, враховуючи організаційно-технологічні особливості діяльності підприємств агробізнесу згідно чинного законодавства України;		
3. Комунікація			
3.1	здатність здійснювати первинний, синтетичний і аналітичний облік на підприємствах агробізнесу	семінарське заняття, аналітична доповідь, дискусія, вирішення конкретних задач та ситуацій, PBL	Перевірка виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач та ситуацій, PBL, презентація, дискурс, залік
3.2	здійснювати оподаткування на підприємствах агробізнесу		
3.3	зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються		
4. Відповідальність і автономія			
4.1	продемонструвати розуміння особистої відповідальності за професійні та/або управлінські рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування, за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди	семінарське заняття, аналітична доповідь, дискусія, вирішення конкретних задач та ситуацій, PBL	Перевірка виконання вирішених конкретних задач та ситуацій, PBL, презентація, дискурс, залік
4.2	здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним		

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

Тематичний план навчальної дисципліни «Облік та оподаткування агробізнесу»

Назва теми	Кількість годин за формами навчання									
	Очна (денна)					Заочна			Дистанційна	
	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Лабораторні (контактні) заняття	Індивідуальні заняття	Самостійна робота здобувача	Контактні заняття	Індивідуальні заняття	Самостійна робота здобувача	Заняття в дистанційному режимі	Самостійна робота здобувача
Тема 1. Основи побудови обліку в аграрних підприємствах	2	2	-	1	5	-	-	8	2	8
Тема 2. Облік довгострокових біологічних активів	2	4	-	2	6	2	2	8	4	10
Тема 3. Облік поточних біологічних активів	2	4	-	2	6	2	2	8	4	10
Тема 4. Облік продукції сільськогосподарського виробництва	2	2	-	1	5	2	1	8	2	8
Тема 5. Облік витрат на виробництво і виходу продукції аграрних підприємств	2	6	-	2	8	2	2	8	6	8
Тема 6. Облік доходів, витрат та фінансових результатів на підприємствах агробізнесу	2	2	-	1	5	1	2	8	2	12
Тема 7. Розрахунки за єдиним податком сільськогосподарських товаровиробників: облік та оподаткування.	2	2	-	1	5	1	1	8	2	8
Тема 8. Розрахунки за ПДВ в аграрних підприємствах: облік та оподаткування	2	2	-	1	5	1	1	8	2	8
Тема 9. Розрахунки за іншими податками і платежами на підприємствах агробізнесу: облік та оподаткування	2	2	-	1	5	1	1	8	4	8
Виконання вибіркового завдання	-	-	-	-	6	-	-	10	-	-
Підготовка до контрольної (модульної) роботи	-	-	-	-	4	-	-	10	-	8
Контрольна (модульна) робота	-	2	-	-	-	2	-	-	2	-
Підсумкова контрольна робота	-	2	-	-	-	2	-	-	2	-
Усього:	18	30	-	12	60	16	12	92	32	88
Підсумковий контроль: залік										
Разом:	годин	120				120			120	
	кредитів	4				4			4	

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Змістовний модуль 1

Тема 1. Особливості побудови обліку в аграрних підприємствах

Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Функції Міністерства фінансів України щодо регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Методологічна рада з бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів України. Функції галузевих міністерств та інших центральних органів виконавчої влади щодо рекомендаційного регулювання бухгалтерського обліку і звітності на підприємствах галузі агробізнесу.

Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в аграрних підприємствах.

Організація бухгалтерського обліку в аграрних підприємствах.

Види підприємств і їх вплив на побудову обліку. Чинники, що впливають на організацію бухгалтерського обліку та їх обґрунтування: форма власності; організаційно-правова форма господарювання; вид діяльності; обсяг діяльності; чисельність персоналу; структура управління (наявність структурних підрозділів).

Організаційна структура аграрних підприємств. Мета та основні напрямки діяльності аграрного підприємства. Структура аграрних підприємств залежно від розміру підприємства.

Облікова політика підприємства. Принципи, методи і процедури, що використовується аграрним підприємством для ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності. Чинники, що визначають облікову політику на підприємствах агробізнесу. Формування облікової політики аграрних підприємств.

Форми організації бухгалтерського обліку. Організація облікового апарату. Функціональний та оперативно-виробничий принцип організації облікового апарату. Кількісний і якісний склад бухгалтерії аграрного підприємства. Права, обов'язки та відповідальність головного бухгалтера аграрного підприємства. Розроблення і затвердження посадових інструкцій працівників бухгалтерської служби аграрного підприємства. Централізація, децентралізація і неповна централізація бухгалтерського обліку і звітності в аграрних підприємствах. Передумови і чинники виділення окремих структурних підрозділів аграрних підприємств на самостійний баланс (повний і неповний).

Відповідальність власника чи уповноваженого органу за організацію бухгалтерського обліку і звітності в аграрному підприємстві. Види відповідальності за порушення ведення обліку на підприємствах агробізнесу.

Типовий план рахунків бухгалтерського обліку та його конкретизація стосовно вимог і потреб підприємств агробізнесу, облікової номенклатури та рівнів деталізації облікових даних. Розроблення робочого плану рахунків бухгалтерського обліку та його використання для забезпечення обліку, контролю і звітності в аграрних підприємствах. Використання рахунків класу 8 та/або класу 9.

Документація і документообіг. Документація і документообіг на підприємствах агробізнесу та їх роль у ритмічності формування облікової інформації, підвищення контрольних функцій обліку, своєчасному складанні й поданні звітності. Графік документообігу, порядок його розроблення і затвердження. Типові та спеціалізовані форми документів. Форми первинних документів, що розроблені аграрним підприємством самостійно. Перелік бланків суворого обліку та посадових осіб, які їх використовують у своїй роботі. Перелік посадових осіб, які наділяються правом підпису довіреностей на отримання ТМЦ та укладання угод (контрактів, договорів). Організація архіву на підприємстві. Поточний і постійний архів. Умови й строки зберігання документів та облікових реєстрів на підприємстві. Недопущення несанкціонованого доступу до облікової інформації.

Системи і форми ведення бухгалтерського обліку. Вибір форми ведення бухгалтерського обліку як передумови технологічного забезпечення облікового процесу.

Організація внутрішньогосподарського (управлінського) обліку. Методичні засади формування інформації у внутрішньогосподарському (управлінському) обліку (організація і методика ведення внутрішньогосподарського (управлінського) обліку на підприємстві, методика калькулювання собівартості продукції, робіт, послуг у внутрішньогосподарському обліку; засади ціноутворення у внутрішньогосподарських розрахунках, розробка системи внутрішньогосподарської звітності).

Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку аграрних підприємств.

Організація звітності на підприємстві. Організація фінансової звітності. Організація оперативно-технічної (внутрішньогосподарської) звітності. Організація статистичної звітності. Організація податкової звітності.

Комерційна таємниця та порядок її захисту на підприємстві.

Тема 2. Облік довгострокових біологічних активів

Законодавче і нормативно-правове регулювання обліку довгострокових біологічних активів.

Визначення, визнання та класифікація довгострокових біологічних активів.

Оцінка довгострокових біологічних активів (первісна вартість, справедлива вартість).

Облік довгострокових біологічних активів рослинництва. Організація синтетичного, аналітичного та інвентарного обліку довгострокових біологічних активів рослинництва. Облік витрат на придбання, закладення і вирощування довгострокових біологічних активів рослинництва. Документальне оформлення і облік надходження довгострокових біологічних активів рослинництва. Облік амортизації довгострокових біологічних активів рослинництва. Документальне оформлення і облік вибуття довгострокових біологічних активів рослинництва. Облік переоцінки і зменшення корисності довгострокових біологічних активів рослинництва.

Особливості обліку довгострокових біологічних активів рослинництва, оцінених за справедливою вартістю.

Облік довгострокових біологічних активів тваринництва. Організація синтетичного, аналітичного та інвентарного обліку довгострокових біологічних активів тваринництва. Облік витрат на придбання, закладення і вирощування довгострокових біологічних активів тваринництва. Документальне оформлення і облік надходження довгострокових біологічних активів тваринництва. Облік амортизації довгострокових біологічних активів тваринництва. Документальне оформлення і облік вибуття довгострокових біологічних активів тваринництва. Облік переоцінки і зменшення корисності довгострокових біологічних активів тваринництва.

Особливості обліку довгострокових біологічних активів тваринництва, оцінених за справедливою вартістю.

Документальне оформлення та облік результатів інвентаризації довгострокових біологічних активів.

Тема 3. Облік поточних біологічних активів

Законодавче і нормативно-правове регулювання обліку поточних біологічних активів.

Економічна сутність, визначення, визнання, класифікація та оцінка поточних біологічних активів.

Відображення надходження (придбання за плату, надходження до статутного капіталу від засновників підприємства, безоплатно отримання, лишки від інвентаризації) і вибуття (переведення до складу довгострокових біологічних активів, реалізація, нестачі і втрати виявлені при інвентаризації) поточних біологічних активів в системі рахунків бухгалтерського обліку.

Об'єкти бухгалтерського обліку поточних біологічних активів тваринництва. Документальне оформлення і оцінка надходження поточних біологічних активів

тваринництва. Документальне оформлення і оцінка приросту тварин. Документальне оформлення і оцінка переміщення та вибуття поточних біологічних активів тваринництва. Облік поточних біологічних активів тваринництва на фермах і комплексах. Синтетичний і аналітичний облік поточних біологічних активів тваринництва. Особливості обліку поточних біологічних активів тваринництва оцінених за справедливою вартістю. Документальне оформлення та облік результатів інвентаризації поточних біологічних активів тваринництва.

Об'єкти бухгалтерського обліку поточних біологічних активів рослинництва. Документальне оформлення оприбуткування поточних біологічних активів рослинництва, оцінених за справедливою вартістю. Документальне оформлення списання поточних біологічних активів рослинництва, оцінених за справедливою вартістю. Документальне оформлення та облік результатів інвентаризації поточних біологічних активів рослинництва.

Тема 4. Облік продукції сільськогосподарського виробництва

Законодавче і нормативно-правове регулювання обліку продукції сільськогосподарського виробництва.

Визначення, визнання та класифікація продукції сільськогосподарського виробництва.

Економічна сутність та первісне визнання сільськогосподарської продукції. Класифікація сільськогосподарської продукції за цільовим призначенням, господарською цінністю, економічними вигодами від використання (основна, супутня, побічна).

Економічна сутність та особливості оцінки додаткових біологічних активів.

Документальне оформлення і облік оприбуткування продукції сільськогосподарського виробництва.

Організація складського господарства і складського обліку продукції сільськогосподарського виробництва.

Документальне оформлення та облік списання продукції сільськогосподарського виробництва.

Документальне оформлення та облік результатів інвентаризації продукції сільськогосподарського виробництва.

Оцінка продукції сільськогосподарського виробництва на дату балансу.

Тема 5. Облік витрат на виробництво і виходу продукції аграрних підприємств

Законодавче і нормативно-правове регулювання обліку витрат виробництва і виходу продукції аграрних підприємств.

Витрати виробництва: економічна сутність та класифікація.

Види виробництв аграрних підприємств та їх вплив на побудову обліку витрат (основне виробництво, допоміжне виробництво, обслуговуючі виробництва).

Загальна схема обліку витрат виробництва та її характеристика.

Склад витрат, що формують собівартість продукції (робіт, послуг).

Об'єкти обліку витрат виробництва та калькулювання собівартості продукції основного виробництва аграрних підприємств.

Документальне оформлення та облік витрат виробництва (прямих витрат виробництва, браку (падежу) у виробництві) основного виробництва аграрних підприємств.

Особливості документального оформлення та обліку загальновиробничих витрат в аграрних підприємствах (альтернативні варіанти обліку та розподілу загальновиробничих витрат).

Документальне оформлення та облік незавершеного виробництва та напівфабрикатів власного виробництва аграрних підприємств.

Документальне оформлення та облік виходу продукції основного виробництва аграрних підприємств.

Особливості обліку витрат майбутніх періодів на підприємствах агробізнесу.

Документальне оформлення та облік результатів інвентаризації незавершеного виробництва, напівфабрикатів власного виробництва та готової продукції.

Тема 6. Облік витрат і доходів діяльності та фінансових результатів

Законодавче і нормативно-правове регулювання обліку витрат і доходів діяльності та фінансових результатів. Загальні принципи обліку доходів і витрат діяльності.

Витрати діяльності підприємства: економічна сутність та класифікація. Класифікація та визнання доходів за видами діяльності. Класифікація та визнання витрат за видами діяльності. Варіанти обліку витрат і доходів діяльності.

Побудова обліку доходів і витрати від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг. Облік вирахування з доходу. Особливості обліку повернення покупцями продукції і товарів. Облік наданих після дати реалізації знижок покупцям.

Документальне оформлення та облік адміністративних і збутових витрат.

Документальне оформлення і облік доходів і витрат іншої операційної діяльності. Документальне оформлення і облік доходів і витрат фінансової та іншої (інвестиційної) діяльності.

Облік фінансових результатів.

Тема 7. Розрахунки за єдиним податком сільськогосподарських товаровиробників: облік та оподаткування

Законодавче і нормативно-правове регулювання єдиного податку у сільськогосподарських товаровиробників.

Порядок обрання переходу на спрощену систему оподаткування чи відмови від спрощеної системи оподаткування сільськогосподарськими товаровиробниками (юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми та фізичними особами - підприємцями, які провадять діяльність виключно в межах фермерського господарства, зареєстрованого відповідно до Закону України "Про фермерське господарство", за умови виконання сукупності вимог).

Спрощена система оподаткування для юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків: платники, об'єкт та база оподаткування, ставки єдиного податку для платників єдиного податку, податковий (звітний) період для платників, порядок обчислення, нарахування і строки сплати єдиного податку, види та строки подання звітності.

Фізичні особи-підприємці, які провадять діяльність виключно в межах фермерського господарства, зареєстрованого відповідно до Закону України "Про фермерське господарство", за умови виконання сукупності вимог: особливості створення та оподаткування.

Особливості обліку розрахунків за єдиним податком сільськогосподарських товаровиробників.

Тема 8. Розрахунки за ПДВ в аграрних підприємствах: облік та оподаткування

Законодавче і нормативно-правове регулювання податку на додану вартість підприємств агробізнесу. Об'єкт оподаткування податком на додану вартість. Місця постачання товарів і послуг та дати виникнення податкових зобов'язань з податку на додану вартість. Визначення бази оподаткування податком на додану вартість у разі постачання товарів і послуг. Визначення розміру ставки податку на додану вартість в разі постачання товарів і послуг. Податковий кредит з податку на додану вартість. Податкові зобов'язання з ПДВ за операціями, що не є об'єктом оподаткування. Податкові зобов'язання з ПДВ за операціями, звільненими від оподаткування. Податкові зобов'язання з ПДВ за операціями невиробничого використання товарів і послуг чи використаних в негосподарській діяльності підприємств агробізнесу. Електронне адміністрування податку на додану вартість на підприємствах агробізнесу. Податкова звітність щодо обчислення та повноти

сплати податку на додану вартість на підприємствах агробізнесу.

Особливості обліку податку на додану вартість аграрних підприємств. Зниження ставки ПДВ – 14%. Мінімальна база для сільгосппродукції за ПДВ-ставкою 14 %. 4 і 6 цифр УКТ ЗЕД при постачанні за ставкою 14% ПДВ. Причини повернення ставки 20%. Перехідні операції 14-20%. ПДВ-оптимізація у аграріїв. Операції аграріїв, які звільняються від ПДВ. Нюанси ПДВ у аграріїв 2022. Особливості обліку ПДВ експортно-імпоротної діяльності підприємств агробізнесу.

Тема 9. Розрахунки за податками і платежами на підприємствах агробізнесу: облік та оподаткування

Законодавче і нормативно-правове регулювання *податку на доходи фізичних осіб* на підприємствах агробізнесу. Об'єкт і база оподаткування податком на доходи фізичних осіб в аграрних підприємствах. Оподаткування нарахованих (наданих) доходів у будь-якій не грошовій формі податком на доходи фізичних осіб в аграрних підприємствах. Податкова соціальна пільга з податку на доходи фізичних осіб в аграрних підприємствах. Оподаткування податком на доходи фізичних осіб нарахованих (виплачених) окремих доходів платників податків в аграрних підприємствах. Нарахування та сплата податку на доходи фізичних осіб на підприємствах агробізнесу. Документальне оформлення, синтетичний та аналітичний облік розрахунків за податком на доходи фізичних осіб на підприємствах агробізнесу.

Законодавче і нормативно-правове регулювання *військового збору* на підприємствах агробізнесу. Оподаткування доходів працівників військовим збором в аграрних підприємствах. Податкова звітність щодо обчислення та сплати військового збору. Документальне оформлення, синтетичний і аналітичний облік розрахунків за військовим збором на підприємствах агробізнесу.

Законодавче і нормативно-правове регулювання *єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування* на підприємствах агробізнесу. База нарахування і розмір єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування в аграрних підприємствах. Нарахування та сплата єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на підприємствах агробізнесу. Документальне оформлення, синтетичний та аналітичний облік розрахунків за єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на підприємствах агробізнесу.

Законодавче і нормативно-правове регулювання *екологічного податку*. Об'єкт оподаткування екологічним податком. Екологічний податок за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення. Екологічний податок за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти. Податкова звітність щодо обчислення та плати екологічного податку на підприємствах агробізнесу. Документальне оформлення, синтетичний і аналітичний облік розрахунків за екологічним податком.

Законодавче і нормативно-правове регулювання *податку на майно* аграрного підприємства. Оподаткування в аграрних підприємствах об'єктів нерухомості податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Оподаткування легкових автомобілів транспортним податком в аграрних підприємствах. Оподаткування земельних ділянок земельним податком в аграрних підприємствах. Нарахування орендної плати за оренду земельних ділянок державної і комунальної форм власності. Податкова звітність в аграрних підприємствах щодо обчислення та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Податкова звітність щодо обчислення та сплати транспортного податку в аграрних підприємствах. Податкова звітність щодо обчислення та плати за землю в аграрних підприємствах.

Законодавче і нормативно-правове регулювання *податку на прибуток* у виробників сільськогосподарської продукції. Об'єкт оподаткування податком на прибуток в аграрних підприємствах. База оподаткування податком на прибуток аграрних підприємств та розміру

ставок податку. Коригування фінансового результату до оподаткування на різниці, які виникають при нарахуванні амортизації необоротних активів. Коригування фінансового результату до оподаткування на різниці, які виникають при формуванні резервів. Коригування фінансового результату до оподаткування на різниці, які виникають при здійсненні фінансових операцій. Коригування фінансового результату до оподаткування на різниці, які виникають при веденні окремих видів діяльності та операцій. Обчислення та сплата податку на прибуток в аграрних підприємствах. Документальне оформлення, синтетичний та аналітичний облік розрахунків за податком на прибуток.

3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА

3.1. Порядок поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання здобувача

Курс складається з одного змістовного модуля (ЗМ): у ЗМ1 входять теми 1-9. Заняття проводяться у вигляді лекцій, практичних занять – для очної форми навчання; у вигляді контактних занять – для заочної форми навчання; у формі занять у дистанційному режимі – для дистанційної форми навчання. Завершується дисципліна – *заліком*.

Під час вивчення навчальної дисципліни у продовж семестру оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме:

- а) виконання завдань під час навчальних занять:
 - письмові (аудиторні) експрес-опитування;
 - письмові (аудиторні) ситуаційні завдання;
 - тестовий (аудиторний) контроль;
- б) виконання контрольної (модульної) роботи;
- в) індивідуальні завдання самостійної роботи;
- г) підсумкова контрольна робота.

За виконання науково-дослідницьких робіт здобувач може отримати додаткові (заохочувальні) бали – до 10 балів.

Поточний контроль для очної (денної) та заочної форм навчання може також здійснюватися на базі платформи Moodle та інших хмарних сервісів синхронного відеозв'язку (BigBlueButton, Zoom, Google Meet, Teams тощо).

Поточний контроль для дистанційної форми навчання здійснюється виключно на базі платформи Moodle.

Результат поточного контролю знань здобувача в цілому оцінюються в діапазоні від 0 до 50 балів (включно).

Підсумкова контрольна робота здобувача оцінюється в діапазоні від 0 до 50 балів.

Здобувача не допускають до підсумкового контролю у таких випадках:

- за результатами поточного контролю здобувач набрав від 0 до 20 балів (для всіх форм навчання);
- здобувач пропустив більш як 50% практичних (семінарських, контактних), не відпрацювавши їх до виконання підсумкової контрольної роботи (для денної форми навчання).

Загальна підсумкова оцінка вивчення навчальної дисципліни з підсумковим контролем у формі заліку визначається як сума балів за результатами поточного контролю (роботи на навчальних заняттях, контрольних (модульних) робіт, індивідуальних завдань для самостійного опрацювання здобувача) (50 балів) та підсумкового контролю (виконання здобувачем підсумкової контрольної роботи) (50 балів).

Здобувачі, які за сумарним результатом поточного і підсумкового контролю у формі заліку набрали від 21 до 59 балів (включно), після додаткової самостійної підготовки мають право повторно перескласти залік.

Перескладання заліку з навчальної дисципліни дозволяється не більше двох разів:

один раз науково-педагогічному працівнику, який викладав відповідну навчальну дисципліну, другий – комісії з двох науково-педагогічних працівників відповідної кафедри. В обох випадках загального підсумкового оцінювання результатів навчання цих здобувачів враховується результат їх поточного контролю. Термін ліквідації академічної заборгованості для таких осіб встановлюється згідно з графіком навчального процесу.

Здобувач, який за результатами другого перескладання заліку (комісії) з навчальної дисципліни набрав від 21 до 59 балів, вважається таким, що має академічну заборгованість. Він має право за власною заявою опанувати цю навчальну дисципліну в наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом відповідної освітньої програми на засадах факультативного вивчення за індивідуальним графіком згідно з Положенням про надання додаткових освітніх послуг понад обсяги, встановлені навчальними планами і освітніми програмами.

Здобувач, який не написав заяву на факультативне вивчення навчальної дисципліни, а отже не ліквідував наявну академічну заборгованість протягом двох навчальних семестрів, підлягає відрахуванню з Університету.

Таблиця 3

**Структура підсумкової оцінки за накопичувальною системою
з навчальної дисципліни «Облік та оподаткування агробізнесу»
(форма підсумкового контролю – залік)**

Види навчальної діяльності здобувача	Розподіл балів за формами навчання		
	Очна (денна)	Заочна	Дистанційна
Робота на навчальних заняттях (семінарських, практичних, лабораторних, контактних заняттях, заняттях у дистанційному режимі)	30 балів	20 балів	40 балів
Виконання контрольних (модульних) робіт	1МК × 10 = 10 балів	1МК × 10 = 10 балів	1МК × 10 = 10 балів
Виконання та захист індивідуальних завдань самостійної роботи (за вибором здобувача)	10 балів	20 балів	--
Представлення результатів науково-дослідних робіт здобувача: 1. Участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах. 2. Публікація наукових статей, тез доповіді на конференції	Додаткові (заохочувальні) бали (до 10 балів)		
Виконання підсумкової контрольної роботи	50 балів	50 балів	50 балів
Кількість балів за результатами поточного контролю	100 балів	100 балів	1000 балів
Підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни	100 балів	100 балів	100 балів

Таблиця 4

**Шкала оцінювання підсумкового контролю з навчальної дисципліни
(форма підсумкового контролю – залік)**

100-бальна шкала	Оцінка при підсумковому контролі	Шкала ECTS
	у формі заліку	
90 – 100	зараховано	A
80 – 89		B
70 – 79		C
66 – 69		D
60 – 65		E
21 – 59	не зараховано з можливістю перескладання	FX

0 – 20	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни	F
--------	--	---

3.2. Перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни

Перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни або її окремого компонента можливе за умов участі здобувача в програмі академічної мобільності (навчання в інших Університетах України або світу) відповідно до Положення про включене навчання і навчання за програмами Європейського Союзу студентів ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана» у закордонних вищих навчальних закладах, Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Державному вищому навчальному закладі «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Державному вищому навчальному закладі «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у студентських наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал навчальної дисципліни, тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених освітньою програмою: у межах навчального року на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти – не більше 6 кредитів.

Участь у програмах здобуття неформальної та інформальної освіти регламентує Положення про визнання результатів навчання в Державному вищому навчальному закладі «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», отриманих здобувачами у неформальній та інформальній освіті».

Перезарахування та визнання результатів навчання відбувається за умови підтвердження здобувачем отриманої оцінки з подібної навчальної дисципліни або індивідуальних завдань з карти навчальної роботи здобувача (назва навчальної дисципліни, вид індивідуальної роботи, кількість годин, отримана оцінка тощо) випискою з навчального плану іншого ЗВО.

4. РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

4.1. Основна література

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року №996-XIV. Дата оновлення: 19.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 15.08.2022).
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 року №291. Дата оновлення: 21.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 15.08.2022).
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджені наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 року №318. Дата оновлення: 29.09.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> (дата звернення: 15.08.2022).

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затверджені наказом Міністерства фінансів України від 18.11.20025 року №790. **Дата оновлення:** 12.05.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05> (**дата звернення:** 15.08.2022).
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. **Дата оновлення:** 21.06.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (**дата звернення:** 15.08.2022).
6. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, М.І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М.Ф. Огійчука. – 7-ме вид., перероб. і допов. – К.: Алерта, 2016. – 1040 с.

4.2. Додаткова література

1. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2006 року №1315. **Дата оновлення:** 30.12.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1315201-06> (**дата звернення:** 15.08.2022).
2. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджені наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 року №132. **Дата оновлення:** 31.10.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01/ed20051031/find?text=%C2%E8%F2%F0%E0%F2%E8+%ED%E0+%E7%E1%F3%F2> (**дата звернення:** 15.08.2022).
3. Методичні рекомендації щодо застосування регістрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств, затверджені наказом Міністерства аграрної політики України від 04.06.2009 року №390. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0390555-09#Text> (**дата звернення:** 15.08.2022).
4. Методичні рекомендації щодо застосування спеціалізованих форм первинних документів з обліку довгострокових та поточних біологічних активів, затверджені наказом Міністерства аграрної політики України від 21.02.2008 року №73. **Дата оновлення:** 06.01.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0073555-08#Text> (**дата звернення:** 15.08.2022).

4.3. Дистанційні курси та інформаційні ресурси

1. Навчальна платформа MOODLE. Облік та оподаткування агробізнесу - Бірюк - АСАТ36011U
2. Платформа GOOGLE. Сайт для вивчення дисципліни «Облік та оподаткування агробізнесу» - Бірюк О.Г. (*усі матеріали захищені авторським правом*) https://sites.google.com/d/1BlymfDbdIlvX-PxQpjQOfkf1k5a1xxHd/p/143z-KJkz030W0giV2V_mGlBWZ9v-kCAB/edit
3. Програма відео зв'язку ZOOM. Олена Бірюк запрошує вас на заплановану конференцію: Zoom. Тема: Облік та оподаткування агробізнесу. Час: Це регулярна конференція. Підключення до конференції Zoom <https://us02web.zoom.us/j/89064662622?pwd=eHhrak4zUTNtc1BqOGJ4UElQaFYwdz09>. Ідентифікатор конференції: 890 6466 2622 Код доступу: 695310